

SCHOOLVEILIGHEIDSPLAN

Jan van Brabant Gasthuisstraat

Document naam	Schoolveiligheidsplan
Document eigenaar	Ingrid de Vries
Versie en status	Versie 2.0
Datum	3 juli 2025
Bron	digitaalveiligheidsplan.nl; schoolenveiligheid.nl; voion.nl; interne documenten
Bewerkt door	Onderwijsgroep Oost-Brabant
Instemming MR d.d.	3 juli 2025
Vastgesteld door	Ingrid de Vries, 3 juli 2025

Inhoudsopgave

.....	1
INLEIDING	4
1. VISIE EN WAARDEN	4
1.1 VISIE OP VEILIGHEID	4
1.2 ONZE KERNWAARDEN:	4
1.3 BURGERSCHAPSOPDRACHT	5
2. ORGANISATIE	6
2.1 TAKEN	6
<i>Mentor/coach, vakdocent, OOP en leerling coördinatoren</i>	<i>6</i>
<i>Vertrouwenspersoon en coördinator sociale veiligheid</i>	<i>6</i>
<i>Facilitair contactpersoon</i>	<i>7</i>
<i>Bedrijfshulpverlening (BHV)</i>	<i>7</i>
<i>Preventiemedewerker</i>	<i>7</i>
2.2 INCIDENTEN MELDEN	7
2.3 VEILIGHEIDSMONITOR	7
2.4 SAMENWERKEN	7
<i>Samenwerken met leerlingen</i>	<i>7</i>
<i>Samenwerken met ouders/verzorgers</i>	<i>7</i>
<i>Samenwerken met partners</i>	<i>8</i>
3. AFSPRAKEN EN REGELS	8
3.1 AFSPRAKEN MET BETREKKING TOT VEILIGHEID	8
3.2 VERZUIM DOOR LEERLINGEN	8
4. PREVENTIE	9
4.1 MAATREGELEN	9
<i>Activiteiten</i>	<i>9</i>
<i>Toezicht op veiligheid in en rond de school</i>	<i>9</i>
<i>Cameratoezicht</i>	<i>9</i>
<i>Fysieke ruimte</i>	<i>9</i>
<i>Veiligheid directe omgeving van de school</i>	<i>10</i>
<i>Verkeersveiligheid rond de school</i>	<i>10</i>
4.2 PREVENTIEVE CONTROLES	10
4.3 WAT TE DOEN IN GEVAL VAN PESTEN?	10
4.4 MELDCODE HUISELIJK GEWELD EN KINDERMISHANDELING	10
4.5 MELDPlicht BIJ SEKSUEEL MISBRUIK EN SEKSUELE INTIMIDATIE IN HET ONDERWIJS	10
5. MAATREGELEN BIJ GRENSOVERSCHRIJDENDE SITUATIES	11
5.1 ALGEMEEN	11
<i>Inschatting van de situatie</i>	<i>11</i>
<i>Gesprek met leerling en medewerker van de school</i>	<i>11</i>
<i>Gesprek met ouders/verzorgers</i>	<i>11</i>
<i>Hulp</i>	<i>11</i>
<i>Inschakelen politie</i>	<i>11</i>
<i>Bedenktijd</i>	<i>122</i>

<i>Melden en registreren van het incident</i>	12
5.2 SCHORSING EN VERWIJDERING VAN LEERLINGEN	12
6. SIGNALEREN, HANDELEN, EVALUEREN EN SAMENWERKEN	12
6.1 SIGNALEREN	12
6.2 ACUUT HANDELEN	12
6.3 WOORDVOERDER MEDIA	13
6.4 NAZORG	13
6.5 EVALUEREN	13
BIJLAGE 1	14
SCHOOLCULTUUR LEERLINGEN	14

Inleiding

Voor u ligt het schoolveiligheidsplan van Jan van Brabant College Gasthuisstraat. Het schoolveiligheidsplan is onder andere opgesteld op basis van het overkoepelend veiligheidsbeleid van Onderwijsgroep Oost-Brabant en helpt het handelen van alle betrokkenen te verankeren en zo het veiligheidsbeleid te 'borgen'. Ook moet op schoolniveau worden voldaan aan de wettelijke vereisten met betrekking tot de standaarden Veiligheid (VS1) en Schoolklimaat (VS2), zoals beschreven in het waarderingskader voortgezet onderwijs en in de WVO 2020 artikel 3.40.

Onze doelen betreffende (school)veiligheid zijn:

1. Veiligheidsbeleid binnen Onderwijsgroep Oost-Brabant implementeren zodat we samen een uitnodigende leer- en werkomgeving creëren en behouden.
2. Voldoen aan wet- en regelgeving met betrekking tot veiligheid.
3. Zorgdragen voor een jaarlijkse update van het schoolveiligheidsplan om het veiligheidsbeleid op schoolniveau te borgen.
4. Ten minste eenmaal per drie jaar het veiligheidsbeleid evalueren en indien nodig bijstellen.

1. Visie en waarden

1.1 Visie op veiligheid

Onze school heeft als visie het bieden van onderwijs in een veilige, rijke en eigentijdse leeromgeving voor anderstalige leerlingen tussen de 12 en 18 jaar uit de regio Helmond en de Peel. Bij alles wat we doen staat het aanleren van de Nederlandse taal centraal, waarbij de thuistaal ondersteunend is. Wij reiken onze leerlingen kennis en vaardigheden aan die nodig zijn om zich te ontwikkelen tot zelfstandige, maatschappelijk betrokken wereldburgers, die zich verbonden voelen met hun eigen culturele identiteit en de Nederlandse samenleving. Bij iedereen wordt eigenaarschap en verantwoordelijkheid nemen voor je eigen leerproces gestimuleerd. Op onze school leer je met en van elkaar en staan we samen sterker in een steeds veranderende wereld.

Zowel voor leerlingen als teamleden geldt: door samen leren, samenwerken en samen leven kom je tot bloei. Op de Gasthuisstraat is iedereen welkom ongeacht zijn of haar sociale-, culturele of levensbeschouwelijke achtergrond (op voorwaarde dat zij aan de geldende toelatingsnormen voldoen). Leerlingen voelen zich thuis en hebben vertrouwen in zichzelf, hun medeleerlingen en onze medewerkers. Met elkaar vormen we een kleine samenleving van wereldburgers. We treden op tegen seksuele intimidatie, agressie en geweld, pesten en discriminatie. Onze leerlingen accepteren elkaar en gaan respectvol met elkaar en elkaars eigendommen om.

1.2 Onze kernwaarden:

De drie domeinen van prof.dr. Biesta zijn het uitgangspunt van onze visie.

Socialisatie: het overdragen van cultuur, waarden en omgang met elkaar.

Subjectivering: het ontwikkelen van zelfredzaamheid, kritisch denken en verantwoordelijkheid.

Kwalificatie: het verwerven van kennis en vaardigheden.

Het domein socialisatie binnen de Gasthuisstraat staat voor een warme en veilige leeromgeving, verschillen omarmen en respectvol met elkaar omgaan.

Wij richten ons op inclusief onderwijs waarin we multidisciplinair te werk gaan en een trauma-sensitieve benadering hanteren. Hierbij is er ruimte voor (culturele) diversiteit en het behouden van de eigen identiteit.

De schoolomgeving is voorspelbaar en gebaseerd op duidelijke kaders, waardoor iedereen zich veilig en ondersteund voelt. Wij creëren voor onze leerlingen, met ieder hun eigen persoonlijkheid en levensverhaal, een gastvrij onthaal en een warme landing. Dit is de basis om weerbaarheid en zelfredzaamheid te kunnen versterken, talenten te kunnen ontdekken en een toekomstperspectief te kunnen zien. Door samen leren, samen werken en samen leven komen we tot persoonlijke ontwikkeling en eigenaarschap. Dit geldt voor zowel leerlingen als teamleden.

Op school zorgen we bewust voor structuur, duidelijke afspraken en een positieve sfeer – zodat iedereen zich veilig voelt en kan leren. Daarom vinden we onderstaande kernwaarden belangrijk (zie bijlage schoolcultuur leerlingen):

1 Respectvol met elkaar omgaan

Iedereen wordt geaccepteerd en verschillen worden gewaardeerd.

Je begroet elkaar, houdt rekening met elkaar en je lost conflicten op zonder geweld.

Vriendelijkheid en respect zorgen voor een veilige sfeer.

2 Verantwoordelijkheid nemen

Voor je eigen gedrag, leerproces en de schoolomgeving. Je doet mee aan activiteiten en bent betrokken bij de school.

Iedereen helpt mee met taken, zoals opruimen en plannen. Je bent niet alleen verantwoordelijk voor je eigen gedrag, ook voor je omgeving en je spullen.

3 Samenwerken en helpen

Je leert met en van elkaar en draagt bij aan een positieve sfeer.

Je werkt samen met iedereen in de school (zowel medewerkers als medeleerlingen) om een prettige leer- en leefomgeving te creëren.

4 Zelfstandig en kritisch denken

Je reflecteert op eigen handelen en denkt na over de keuzes.

1.3 Burgerschapsopdracht

Het sociaal veiligheidsbeleid draagt bij aan de burgerschapsopdracht die de school heeft. Het is onze maatschappelijke opdracht om zorg te dragen voor goed onderwijs. We stemmen ons onderwijs af op wat de leerling en de groep nodig heeft. We leren de nieuwe generatie om in verbinding te staan met de wereld om hen heen en stellen hen in staat om de juiste keuzes te maken. Dit om leerlingen te helpen veilig, effectief, kritisch en bewust te handelen in de steeds veranderende context. In de bouwsteen burgerschap is beschreven welke ondergrenzen (kwantiteit) en cruciale gedragsaspecten (kwaliteit) we hierin naleven.

Binnen de Gasthuisstraat reiken we onze leerlingen kennis en vaardigheden aan die nodig zijn om zich te ontwikkelen tot zelfstandige, maatschappelijk betrokken wereldburgers, die zich verbonden voelen met hun eigen culturele identiteit en de Nederlandse samenleving. Bij iedereen wordt eigenaarschap en verantwoordelijkheid

nemen voor je eigen leerproces gestimuleerd. Op onze school leer je met en van elkaar en staan we samen sterker in een steeds veranderende wereld.

Het domein subjectivering van Biesta staat binnen de school voor levensvaardigheden. Op onze school helpen we leerlingen om vol vertrouwen en met een eigen stem de wereld in te stappen. We richten ons op zelfreflectie en actief burgerschap. Om de leerling tot ontwikkeling te laten komen leggen wij de nadruk op het versterken van de executieve functies. Vervolgens bereiden wij hen niet alleen voor op de toekomst als kritische en zelfstandige wereldburgers, maar we dagen leerlingen ook uit om zichzelf te ontdekken, hun eigen mening te vormen en verantwoordelijkheid te nemen voor hun handelen. Wij maken leerlingen bewust van de positieve impact die zij kunnen hebben op onze maatschappij.

2. Organisatie

Het zorgdragen voor de veiligheid op school is de verantwoordelijkheid van de directeur. Door taken te beleggen met betrekking tot veiligheid en het maken van afspraken met leerlingen, ouders/verzorgers en andere partners van de school, scheppen we voorwaarden voor een zo grote mogelijke veiligheid op school.

2.1 Taken

Verschillende medewerkers op school hebben een bijzondere taak met betrekking tot veiligheid en schoolklimaat. Dat zijn:

Mentor/coach, vakdocent, OOP en leerling coördinatoren

Op het Jan van Brabant College vestiging Gasthuisstraat is de mentor/coach de spil in de begeleiding van leerlingen. De mentor/coach is voor leerlingen en ouders het eerste aanspreekpunt op school. Door de leerlingen regelmatig te spreken heeft de mentor/coach een goed beeld van het welzijn van de leerlingen. De mentor/coach heeft regelmatig contact met ouders. Dit contact zal zijn op momenten als de voortgangsgesprekken, bij vragen of tussentijdse problemen.

Naast de mentoren/coaches hebben ook de vakdocenten een belangrijke rol in de ondersteuning van de leerlingen. Zij hebben een belangrijke signaleringsfunctie en voorzien de mentor van informatie over de leerlingen.

Ook het onderwijsondersteunend personeel (OOP) speelt een belangrijke rol. Het OOP (conciërges, administratie en onderwijsassistenten) signaleert leerlingen die tijdens pauzes, binnen of buiten lestijd opvallend gedrag vertonen of leerlingen die regelmatig verzuimen of te laat komen en koppelt dit terug naar de leerling coördinatoren.

Vertrouwenspersoon en coördinator sociale veiligheid

Op elke school hebben een of twee medewerkers, niet zijnde een lid van de schoolleiding, de rol van vertrouwenspersoon voor leerlingen. Ook heeft elke school een coördinator sociale veiligheid om het sociale veiligheidsbeleid te coördineren en als vast aanspreekpunt in het kader van pesten. De contactgegevens van de personen die belast zijn met deze taken zijn opgenomen in de schoolgids.

Binnen Onderwijsgroep Oost-Brabant zijn interne en externe vertrouwenspersonen (AFAS/RAP) beschikbaar voor medewerkers. Elke medewerker kan sowieso terecht bij zijn/haar leidinggevende in geval van onveiligheid en/of zorgvragen.

Facilitair contactpersoon

Op elke school heeft een medewerker de rol van facilitair contactpersoon. De facilitair contactpersoon werkt op het gebied van veiligheid nauw samen met de afdeling facilitair management van de stichting.

Bedrijfshulpverlening (BHV)

De bedrijfshulpverlening is de organisatie die optreedt bij calamiteiten in de school. De directeur is verantwoordelijk voor de BHV-organisatie en de aanwezigheid van voldoende bedrijfshulpverleners op school. In het calamiteitenplan is vastgelegd wie 'hoofd bedrijfshulpverlening' en wie de 'ploegleider' is op school. De jaarlijkse ontruimingsoefening is opgenomen in de jaarplanner van de school.

Preventiemedewerker

De preventiemedewerker van de school is belast met de uitvoering van de maatregelen uit het plan van aanpak dat is opgesteld op basis van de Risico, Inventarisatie & Evaluatie (RI&E). In het stimuleren van veiligheidsbewustzijn en veiligheidsgedrag vervult de preventiemedewerker richting medewerkers een belangrijke rol.

2.2 Incidenten melden

Ons veiligheidsbeleid is gericht op het voorkomen, afhandelen, registreren en evalueren van incidenten. We stellen het op prijs als incidenten gemeld worden door het invullen van het formulier op de website. De werkwijze is beschreven in de overkoepelende procedure veiligheidsincidenten en (bijna) ongevallen.

2.3 Veiligheidsmonitor

Vanuit de Wet veiligheid op school (2015) is het verplicht om jaarlijks een veiligheidsmonitor onder leerlingen te verspreiden om daarmee een beeld te krijgen van de beleving van veiligheid en het welbevinden van de leerlingen op school. De veiligheidsmonitor is bij ons op school onderdeel van het tevredenheidsonderzoek dat jaarlijks wordt uitgevoerd.

2.4 Samenwerken

Door samenwerkingen vergroten we de veiligheid op school.

Samenwerken met leerlingen

Opkomen voor de belangen van leerlingen, dat is wat de leerlingenraad doet. Ook als het gaat om de veiligheid van leerlingen. De directeur voert minimaal eenmaal per jaar de dialoog met leerlingen (onder andere de leerlingen van de leerlingenraad) over de sociale veiligheid op school en bepaalt in overleg met de leerlingen welke aanvullende maatregelen genomen kunnen worden om de sociale veiligheid op school te versterken.

Samenwerken met ouders/verzorgers

Ouders/verzorgers zijn een belangrijke partner in het onderwijs. In de driehoek leerling-ouder(s)-school werken we met elkaar samen ten behoeve van de individuele leerling.

We ontmoeten elkaar regelmatig, we overleggen met elkaar en brengen elkaar op de hoogte van belangrijke zaken.

De directeur voert minimaal eenmaal per jaar de dialoog met ouders/verzorgers over de sociale veiligheid op school (bijvoorbeeld in de DMR) en bepaalt in overleg met ouders/verzorgers welke aanvullende maatregelen genomen kunnen worden om de sociale veiligheid op school te versterken.

Samenwerken met partners

We werken samen met verschillende partners om de veiligheid in en rond de scholen te bevorderen. Dat zijn onder andere politie, GGD, brandweer, gemeente, leerplichtambtenaren en Halt. Vanwege de specifieke doelgroep (nieuwkomers) zijn er speciale afspraken gemaakt met partners zoals bijvoorbeeld de GGD over aanwezigheid op school, met leerplicht, met gemeenten en met het samenwerkingsverband Helmond-Peelland.

3. Afspraken en regels

Onze visie op veiligheid is omgezet in regels en afspraken.

3.1 Afspraken met betrekking tot veiligheid

Voor het bieden van ondersteuning aan onze leerlingen hanteren we de volgende uitgangspunten. Deze uitgangspunten zijn grotendeels ontleend aan handelingsgericht werken.

1. Onderwijsbehoeften staan centraal;
2. Dit betreft de afstemming en wisselwerking (tussen leerling-ouders-school en eventuele externen);
3. We werken volgens het principe 1 kind 1 plan;
4. De mentor is de spil in de ondersteuning van de begeleiding ;
5. Positieve aspecten zijn van groot belang;
6. We werken constructief samen met alle betrokkenen, zowel intern als extern;
7. Ons handelen is doelgericht;
8. We streven ernaar om preventief te handelen (i.p.v. curatief);
9. De werkwijze is systematisch en transparant en wordt vastgelegd in het leerlingvolgsysteem;
10. Leerling blijft eigenaar van zijn proces, dus we praten met de leerlingen en niet over de leerling;

Verder worden elke twee jaar de rechten en plichten van een leerling, volgens artikel 24g van de Wet op het Voortgezet Onderwijs, vastgelegd in het leerlingenstatuut.

3.2 Verzuim door leerlingen

Onder schoolverzuim verstaan we alle vormen van fysieke afwezigheid van leerlingen tijdens de vastgestelde lesuren en lesdagen van het schoolrooster. Schoolverzuim varieert van te laat komen en ziekte tot geoorloofde afwezigheid wegens dokters- of tandartsbezoek en ongeoorloofde afwezigheid zoals in het geval van spijbelen. In de schoolgids staat beschreven hoe ouders/verzorgers en leerlingen dienen te handelen in geval van verzuim. Het verzuim wordt door school geregistreerd. In het verzuimprotocol staat beschreven hoe de school handelt bij te laat komen, (on)geoorloofd afwezig, ziekte en bijzonder verlof.

4. Preventie

De school zorgt voor de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen op school gedurende de schooldag. In dit hoofdstuk is beschreven op welke wijze we aan de voorkant maatregelen nemen om sociale veiligheid te waarborgen en een gevoel van onveiligheid te voorkomen.

4.1 Maatregelen

Activiteiten

Jaarlijks wordt het leerling tevredenheidsonderzoek (lto) afgenomen onder leerlingen. De uitkomsten worden binnen het team besproken en samen met de mentoren/coaches worden interventies uitgezet. Een respectvolle omgang met elkaar is hiervan een voorbeeld uit schooljaar 2024-2025. Vanaf 2025 wordt ook het ouder tevredenheidsonderzoek (oto) afgenomen.

In schooljaar 2025-2026 richten de mentorlessen zich meer op de bevordering van de gewenste schoolcultuur. Door de inzet van "duwtjes" zoals het schoollied, de boefjes en de scheldwoorden video wordt bewustwording gecreëerd.

Elk jaar wordt de schoolcultuur besproken binnen het team in de bijeenkomst "Onze school door jouw ogen". Waar nodig worden interventies ingezet.

Toezicht op veiligheid in en rond de school

Elke medewerker op school heeft een toezichthoudende taak, zowel binnen als buiten de lessen. Medewerkers spelen een belangrijke rol op het gebied van direct toezicht en bij de uitvoering van preventieve acties, zoals controle van de kluisjes.

De surveillance wordt uitgevoerd door de conciërges, een toezichthouder/ervaringsdeskundige en eventueel door docenten. Tijdens de surveillance wordt aandacht besteed aan naleving van gedragsregels en huisregels die op school gelden.

Cameratoezicht

Op onze school wordt cameratoezicht gebruikt om leerlingen, medewerkers en bezoekers te beschermen, zaken te bewaken die zich in het schoolgebouw of -terrein bevinden en voor het vastleggen van incidenten. Het reglement cameratoezicht geeft een beschrijving van taken, verantwoordelijkheden en procedures over het cameratoezicht, met het oog op integer gebruik van het systeem en de bescherming van de privacy van leerlingen, medewerkers en bezoekers.

Fysieke ruimte

Het schoolgebouw voldoet aan alle bouwtechnische eisen die gesteld zijn voor schoolgebouwen. Dit geldt voor de binnen- en buitenkant van het gebouw. In het gebouw is een brandmeldinstallatie aangebracht, zijn blusmiddelen beschikbaar en nood-evacuatieverlichting aanwezig. De school onderzoekt regelmatig of ruimtes, materialen, buitenruimtes en toezicht zodanig zijn ingericht dat de sociale veiligheid daarmee gediend is. Bij nieuwbouw en bouwkundige aanpassingen vermijden we het ontstaan van nisjes en hoeken waar geen zicht op is. Ook zorgen we ervoor dat de

(arbeids)omstandigheden in een lokaal, voor leerlingen en medewerkers, op orde zijn. Door middel van een Risico-Inventarisatie & -Evaluatie (RI&E) en een jaarlijkse check van de veiligheidsrisico's hebben we de risico's goed in beeld en kunnen we erop anticiperen.

Veiligheid in de directe omgeving van de school

Op het moment dat de school signalen ontvangt over de veiligheidsbeleving van leerlingen buiten de school, dan vindt hierover overleg plaats met de politie en wordt besloten of en welke maatregelen genomen kunnen worden om een gevoel van onveiligheid weg te nemen.

Verkeersveiligheid rond de school

De school heeft weinig invloed op de verkeersveiligheid rond de school. Wel is ervoor gekozen om de leerlingingang te situeren aan de achterzijde van het gebouw dat bereikt kan worden via een fiets-/wandelpad. Over verkeersonveilige situaties gaat de portefeuillehouder leerlingzaken in gesprek met de gemeente. Ook zal de conciërge, indien mogelijk, toezicht houden op wat er gebeurt. Preventief kan nog gemeld worden dat leerlingen, die nog niet kunnen fietsen, geleerd wordt om te fietsen en zich veilig te verplaatsen in het verkeer.

4.2 Preventieve controles

Binnen de school en op het terrein van de school worden (onaangekondigde) preventieve controles uitgevoerd. Te denken valt aan het controleren van kluisjes en het verzoek aan leerlingen om de inhoud van jassen en tassen of de opbergruimte onder scooterzadels te tonen. De school(leiding) voert deze controles zelfstandig uit. De politie kan op de achtergrond aanwezig zijn bij preventieve controles, bijvoorbeeld op wapenbezit, vuurwerk of drugs.

4.3 Wat te doen in geval van pesten?

De verantwoordelijkheid om pestgedrag te voorkomen ligt bij ons allemaal: leerlingen, ouders/verzorgers en medewerkers van de school. Mocht een leerling te maken krijgen met pestgedrag meld dit dan bij de mentor/coach of neem contact op met de vertrouwenspersoon. Samen zoeken we dan naar een oplossing om het pestgedrag te stoppen. In het pestprotocol is beschreven hoe te handelen in geval van pestgedrag.

4.4 Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Het kan voorkomen dat bij een leerling bepaald gedrag of uiterlijke kenmerken worden gesignaleerd waar een docent zich zorgen over maakt. De meldcode biedt stappen en handvatten aan medewerkers voor signalering en het handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld en kindermishandeling.

4.5 Meldplicht bij seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs

De Wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs, ook wel de Meldplicht en aangifteplicht genoemd, verplicht alle medewerkers die het vermoeden hebben van, of informatie krijgen over, een mogelijk zedendelict door een medewerker van de school richting een minderjarige leerling onmiddellijk door te geven aan het bevoegd gezag (de bestuurder). Het bevoegd gezag overlegt met de vertrouwensinspecteur. Als er een redelijk vermoeden van een strafbaar feit is, dan

informeert het bevoegd gezag de (ouders/verzorgers van) klager en aangeklaagde dat er aangifte wordt gedaan. Het bevoegd gezag doet aangifte bij justitie of politie.

5. Maatregelen bij grensoverschrijdende situaties

5.1 Algemeen

Inschatting van de situatie

Bij ieder incident worden er eerst gesprekken gevoerd met de betrokkenen. De situatie wordt ingeschat aan de hand van de volgende vragen:

1. Wat is er gebeurd; wie is betrokken; wanneer is het gebeurd?
2. Is dit gedrag of vergelijkend gedrag bij deze leerling vaker voorgekomen?
3. Wat is de ernst van het grensoverschrijdend gedrag?
4. Gaat het om leerlingen van de eigen school of dienen andere scholen ingeschakeld te worden?
5. Kan de school de situatie zelfstandig afhandelen? Is er bijvoorbeeld voldoende expertise aanwezig.
6. Dient de contactpersoon bij de politie op de hoogte te worden gesteld of om advies te worden gevraagd? De politie kan bepalen of er sprake is van overtrekend gedrag.
7. Is consultatie van een ondersteuningscoördinator aan de orde?
8. Is consultatie met andere hulpverlenende instellingen aan de orde?

Gesprek met leerling en medewerker van de school

In de preventieve ronde zal getracht worden de leerling door middel van gesprekken te bewegen om zijn/haar gedrag te verbeteren. Daarbij is er oog voor eventuele individuele problemen van de leerling die mogelijk verband houden met het ongewenst gedrag.

Gesprek met ouders/verzorgers

De school behoudt zich het recht om ouders/verzorgers van leerlingen in te lichten over het gedrag van de leerling. In alle gevallen waarvan schriftelijk verslag wordt gemaakt worden de ouders/verzorgers in ieder geval geïnformeerd. De ouder/verzorger is daarmee op de hoogte van de stappen die de school zet ten aanzien van het gedrag van de leerling. Bij herhaling van het gedrag zal een gesprek plaatsvinden tussen school, leerling en ouders/verzorgers.

Hulp

De school (de zorgcoördinator) kan de leerling zelf hulp aanbieden of doorverwijzen naar een hulpverleningsinstantie. De ouders/verzorgers en leerlingen kunnen in overleg met school bepalen hoe te handelen.

Inschakelen politie

Als er sprake is van een door de school verboden gedraging waarbij ook (mogelijk) de wet wordt overtreden, wordt de politie ingeschakeld. Het inschakelen van de politie geschiedt door of namens de schoolleiding. In overleg met de politie worden de ouders/verzorgers in kennis gesteld.

Bedenktijd

Het kan voorkomen dat de school tijd nodig heeft om zich te bezinnen of te beraden over eventuele volgende stappen als reactie op het grensoverschrijdend gedrag. In deze fase kan de leerling gedurende een bepaalde tijd de toegang tot de lessen worden ontegd. De leerling blijft echter wel op school en werkt individueel aan schoolwerk. De ouders/verzorgers worden op de hoogte gesteld van deze maatregel. Op deze maatregel is een uitzondering: de leerling mag wel deelnemen aan toetsen en examens.

Melden en registreren van het incident

Met betrekking tot het melden en registreren van een incident is op ieder veiligheidsincident of (bijna) ongeval de procedure veiligheidsincidenten en (bijna) ongevallen van toepassing.

5.2 Schorsing en verwijdering van leerlingen

De directeur heeft van het bevoegd gezag het mandaat gekregen om beleid uit te voeren met betrekking tot schorsing en verwijdering. In geval van schorsing en/of verwijdering passen medewerkers de procedure schorsing en verwijdering toe.

6. Signaleren, handelen, evalueren en samenwerken

In een school waarin leerlingen worden aangemoedigd om te leren en ontdekken, worden grenzen opgezocht. Dit hoort bij een gezond leerproces. Maar als er sprake is van een onveilige, ongewenste of grensoverschrijdende situatie, zal er in het belang van ieders veiligheid begrensd moeten worden. Vanuit de zorg- en inspanningsplicht wordt verwacht dat onderwijspersoneel signalen over onveiligheid serieus neemt.

6.1 Signaleren

Medewerkers in de school worden in staat gesteld om signalen van onveiligheid en onveiligheidsgevoelens (zowel bij leerlingen én collega's) op te vangen en te weten wat ze met deze signalen moeten doen. We weten dat hierbij allerlei praktische, organisatorische en emotionele belemmeringen kunnen spelen. De vaardigheid van signaleren zal niet bij elke medewerker even groot zijn. Als organisatie ondersteunen we hierbij door het aanbieden van trainingen en het opstellen van protocollen. We stimuleren medewerkers om bij een niet-pluisgevoel de samenwerking op te zoeken. Medewerkers kunnen terecht bij hun leidinggevende, een ervaren collega, de vertrouwenspersoon of in geval van pesten bij de coördinator anti-pestbeleid.

In de regio Oost-Brabant is een samenwerking ontwikkeld waarbij scholen, GGD, jeugdhulpverlening, GGZ en gemeenten signalen van somberheid bij jongeren snel op kunnen pikken en aanpakken. De STORM-aanpak is een gezamenlijk (preventie)programma dat de ontwikkeling van een positief zelfbeeld, weerbaarheid en veerkracht onder jongeren stimuleert.

6.2 Acut handelen

Een incident of calamiteit vraagt van schoolleiders en medewerkers heel andere inspanningen dan ze in hun dagelijkse werk leveren. Bij een incident is sprake van een verstoring van de dagelijkse gang van zaken. Voor het handelen na zo'n incident biedt het schoolveiligheidsplan houvast.

Er is sprake van een calamiteit op school bij een onverwachte en acute situatie die levensbedreigend is of zou kunnen zijn, waarbij een relatief grote groep betrokken is, waarbij de dagelijkse gang van zaken ontwricht wordt en er een buitengewone inspanning wordt gevraagd van docenten, schoolleiders en hulpverleners.

Daarbij kan een situatie die veel stress en emoties oproept, remmend werken op het vermogen om passend te handelen. Het is daarom van belang om voorbereid te zijn op een ingrijpende gebeurtenis. Als een calamiteit of ramp op of rond school plaatsvindt, is het belangrijk dat iedereen binnen de school weet hoe te handelen en welke (externe) partners ingeschakeld kunnen worden. We communiceren hier regelmatig over en oefenen hoe we ons kunnen voorbereiden op een calamiteit. Relevante documenten voor medewerkers, zoals het calamiteitenplan en crisiscommunicatieplan, zijn snel te vinden op het intranet.

6.3 Woordvoerder media

Tijdens of na een crisissituatie op een school fungeert de directeur als woordvoerder. Bij schooloverstijgend belang verwijst deze op zijn beurt naar de bestuurder. Over de manier waarop en door wie de pers te woord wordt gestaan op schoolniveau vindt afstemming plaats tussen directeur en bestuurder. Medewerkers en leerlingen die worden benaderd door de pers, geven geen informatie en verwijzen desbetreffende verslaggever door naar de woordvoerder.

6.4 Nazorg

Na een schokkende gebeurtenis maakt de school, tijd en ruimte vrij om samen te zijn en de schok te verwerken. Hoe 'herstel en nazorg' vorm te geven is afhankelijk van de gebeurtenis. We hebben hierbij oog voor de verschillende manieren waarop mensen kunnen reageren en gaan er respectvol mee om. 'Als een ramp de school treft – omgaan met calamiteiten in het onderwijs' van Stichting School en Veiligheid (2019) gebruiken we als naslagwerk (intranet).

6.5 Evalueren

We trekken lessen uit voorbije incidenten/calamiteiten. We maken hierbij onderscheid tussen incidenten met geen tot weinig impact (dit handelen we af volgens de procedure veiligheidsincidenten en (bijna)ongevallen) en incidenten met noemenswaardige impact. Incidenten met noemenswaardige impact worden, naast de aandacht voor herstel en nazorg, ook rationeel geëvalueerd. Wat waren de achterliggende factoren die meespeelden bij het ontstaan? Hadden we hier invloed op kunnen hebben? Wat was de directe aanleiding? Hoe hebben we gehandeld in de respons? Het evalueren kan in verschillende vormen plaatsvinden: in een grote bijeenkomst met alle medewerkers; met het crisisteam en de direct betrokken externe partners; door een (interne of externe) evaluatiecommissie die lessen verzamelt en presenteert.

Bijlage 1

Schoolcultuur Leerlingen

Kernboodschap

Jij hebt invloed op je leeromgeving! Door duidelijke afspraken en respect voor elkaar zorgen we samen voor een fijne school waarin iedereen kan groeien. Jouw stem telt, en samen maken we het onderwijs beter en onze school leuker.

Doelgedrag voor leerlingen

Een school is te vergelijken met een omgeving waarin mensen samenleven en samenwerken volgens gedeelde normen, waarden en regels. Wat je thuis als prettig en normaal kunt ervaren, kan helpen om te begrijpen hoe we op school met elkaar willen omgaan. We realiseren ons dat niet iedereen in dezelfde thuissituatie opgroeit, en dat is oké. Op school zorgen we bewust voor structuur, duidelijke afspraken en een positieve sfeer – zodat iedereen zich veilig voelt en kan leren.

Daarom vinden we dit belangrijk:

1 Respectvol met elkaar omgaan – Iedereen wordt geaccepteerd en verschillen worden gewaardeerd.

Je begroet elkaar, houdt rekening met elkaar en je lost conflicten op zonder geweld.

Vriendelijkheid en respect zorgen voor een veilige sfeer.

2 Verantwoordelijkheid nemen – Voor je eigen gedrag, leerproces en de schoolomgeving. Je doet mee aan activiteiten en bent betrokken bij de school.

Iedereen helpt mee met taken, zoals opruimen en plannen. Je bent verantwoordelijk voor je eigen gedrag, omgeving en spullen.

3 Samenwerken en helpen – Leren met en van elkaar, en bijdragen aan een positieve sfeer.

Je werkt samen met iedereen in de school (zowel personeel als medeleerlingen) om een prettige leer- en leefomgeving te creëren.

4 Zelfstandig en kritisch denken – Reflecteren op eigen handelen en keuzes maken.

We verwachten dat iedereen leert zelfstandig te worden in het nemen van beslissingen, zoals het plannen van hun eigen taken of het reflecteren op hun gedrag.

Op school wordt van leerlingen gevraagd om na te denken over hun keuzes, hun acties te evalueren en zelfstandig problemen op te lossen.

Gedragsafspraken

1. Warme en veilige leeromgeving

- We begroeten elkaar en tonen respect en vriendelijkheid in onze communicatie.
- We accepteren en respecteren elkaars achtergrond en identiteit.
- We lossen conflicten op door te praten en hulp te vragen indien nodig.
- We volgen de huisregels en dragen bij aan een positieve sfeer in de school.
- We luisteren naar elkaar en volgen de instructies van personeel altijd op.

2. Levensvaardigheden

- We denken na over ons gedrag en de invloed ervan op anderen.
- We nemen verantwoordelijkheid voor ons handelen en tonen initiatief.
- We zijn eerlijk en transparant in communicatie met docenten en medeleerlingen.
- We tonen doorzettingsvermogen en leren van onze fouten.
- We ondersteunen elkaar door middel van positieve feedback en begrijpen dat iedereen in zijn eigen tempo leert.

3. Onderwijsaanbod

- We werken actief mee en doen ons best om vooruitgang te boeken. We kijken niet alleen naar het resultaat, maar ook naar het leerproces.
- We komen voorbereid naar school en gaan zorgvuldig om met materiaal.
- We helpen en ondersteunen elkaar bij het leerproces.

Huisregels

Omdat we met zoveel leerlingen op één school zijn, hebben we afspraken (huisregels) gemaakt om een fijne en veilige schoolomgeving te creëren.

Op school zijn er afspraken nodig om ervoor te zorgen dat iedereen zich veilig en prettig voelt.

Hier is een koppeling tussen de huisregels uit de schoolgids en de gedragsafspraken:

1. **Respect voor elkaar, personeel, spullen en schoolmeubilair; rustig blijven**
→ Dit sluit aan bij de gedragsafpraak dat iedereen zich veilig moet voelen op school. Respectvolle omgang voorkomt conflicten en draagt bij aan een prettige leeromgeving.
2. **Niet zonder toestemming de school verlaten**
→ Dit waarborgt de aanwezigheid van leerlingen, wat belangrijk is voor betrokkenheid bij de les en veiligheid binnen de school.
3. **Ziekmelding door ouders/verzorgers vóór 9.30 uur**
→ Dit zorgt ervoor dat de school op de hoogte is van afwezigheid en dat ongeoorloofd verzuim wordt voorkomen, wat past bij de afspraken over verantwoordelijkheid nemen.
4. **Plan privé-afspraken na schooltijd**
→ Hiermee wordt gewaarborgd dat lessen niet onnodig worden gemist en draagt bij aan de gedragsafpraak over verantwoordelijkheid voor eigen leerproces.
5. **Te laat? Eerst een briefje halen en de volgende dag eerder melden**
→ Hiermee wordt bedoeld stimulering van punctualiteit en verantwoordelijkheid nemen voor eigen gedrag, wat aansluit bij het belang van discipline en respect voor lestijd.
6. **Waardevolle spullen in de locker bewaren**
→ Dit draagt bij aan een veilige leeromgeving en voorkomt verlies of diefstal.
7. **Telefoon tijdens de les stil en in de telefoontas**
→ Dit ondersteunt de gedragsafpraak dat lessen ongestoord moeten verlopen en de focus op leren ligt.
8. **Geen pet, muts, capuchon of zonnebril in de les**
→ Dit bevordert een open en toegankelijke sfeer waarin leerlingen elkaar kunnen aankijken en docenten gezichtsuitdrukkingen kunnen lezen.
9. **Geen jas in de klas; deze ophangen of in de locker doen**
→ Dit draagt bij aan een georganiseerde en ordelijke leeromgeving.
10. **Problemen melden bij een docent, niet oplossen met geweld**
→ Dit sluit direct aan bij de gedragsafspraken over conflictoplossing en een veilige school. Vechten leidt altijd tot straf of schorsing.
11. **Roken/vapen op schoolterrein is verboden**
→ Dit ondersteunt een gezonde schoolomgeving en voorkomt negatieve invloed op medeleerlingen.

12. Alcohol en drugs verboden; school mag testen bij vermoeden

→ Dit past bij de afspraak dat iedereen zich veilig en gezond moet kunnen voelen op school.

13. Geen wapens of voorwerpen die als wapen kunnen dienen

→ Dit is direct gerelateerd aan de kernwaarde veiligheid binnen de school.

14. Niet eten, drinken of kauwen in de les

→ Dit voorkomt afleiding en houdt de leeromgeving schoon en ordelijk.

15. Niet naar de wc tijdens de les

→ Dit voorkomt verstoringen en misbruik van lestijd, wat bijdraagt aan een geconcentreerde leeromgeving.